

﷥ نىدەنتەن ساقانئۇ. تىزگىندەۋدى جانە ەكونوميكالىق ، قوعامدىق دامۇدى ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرلەتەيىك ﷥

﷥ نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ اقپار جارىيالازۇ ماجىلىسىدە ﷥

ﷲومجى قالاسى توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارمەن قامداۋدى بار كۇشپەن قامتاماسزداندىردى

تىرىپ شەشىپ، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىنىڭ ﷲارقايسى شىپا-جانالارعا، نىدەنتەن ساقانئۇ يۇڭكتىرەنە دەر كەزىندە جەتكىزىلۇنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى؛ جەرگىلىكتى ەمدەۋ، ﷲارى ـ دارمەك كاسىپو-رىندارىن توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىن بازارعا سالۇ تەبە-نىن ارتتىرۇعا ساپكەستىردى. قازىر تۇتاس قا-لاداعى 62 ﷲارى ـ دارمەكتەردى تولايم ساتۇ كاسپورىنى، 24 ﷲارى ـ دارمەك بولشەك ساتۇ جەللىەس دۇكەنىنىڭ باس باسقارماسى، 1089 جەللىەس دۇكەن قالىپتى تىجارات جۇرگىزدى، ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارى بازارىن قامداۋ جەتكىلىكتى بولدى.

زاپاس ساقتاۋ جاعىندا، ﷲۇرىمچى قالاسى ىندىرىسكە ۇيىمداستىرۇ، سىرتتان ساتىپ اكەلۇ، جىلۇعا اتالغان بۇيىمداردى قابىلداۋ سىياقتى تاسىلدەر ارقلى، ەمدەۋ زاتتىق ماتەر-يالدارىن ساقتاۋ كولەمىن بار كۇشپەن كەڭەيت-تى. جىينالىپ بولغان توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارى ﷲارقايسى قىزۇ امبولاتورىيالارى، تەكسىرۇ يۇڭكتىرى، قانتاس تۇراپتارى سىياقتى نىدەنتەن ساقانئۇ تۇيىندەرىنە ئېىر تۇتاس جەتكىزىلدى. قازىر-گە دەپىىن، تەكسىرۇ ـ ولشەۋ سىنناماسى، ساقانئۇ ـ قورعانئۇ بۇيىمدارى، ەمدەۋ جابىدە-تارى، قۇتقارۇ ـ ەمدەۋ دارىلەرى، زارارسىز-داندىرۇ ىنمەدرى سىياقتى بەس ۇلكەن تۇر-ەڭكى ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىنىڭ بارلىغە-نىڭ قورى جەتكىلىكتى.

تاس جولداعى نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋدە “ بىردە ـ ئېىر ادامدى، بىردە ـ ئېىر كولىكتى قاعىس قالدىرمادى”

جى قالاسى كوكونىس، استىق، ەت، جۇمرىتقا، ﷲسۇت قاتارلى ماڭىزدى تۇرمىستىق قاچەتتى بۇيىمداردى تاسسالىاڧتىن اۋتوكولىكتەرگە، سونداي- اق قارتتار، بالالار، جۇكتى ايدەلەر جانە شۇمىل، سالىماقتى، قاتەرلى ناۋقاستار ۇتىرعان اۋتوكولىكتەرگە جاسىل وتكەل اشتى. ﷲارقايسى تاس جولدارداعى نىدەنتەن ساقانئۇ تەكسىرۇ تۇيىندەرىنە خالىققا قولايلى قىزمەت كورسەتۇ تۇيىندەرى ورناتىلىپ، قاچەتى بار ﷲار ۇلت بۇقاراسنا دەر كەزىندە قىزمەت وتە-دى.

ﷲۇرىمچى قالاسى تاس جولداعى نىدەتەن تەن ساقانئۇ تەكسىرۇ تۇيىندەرىنىڭ نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋدە بەنپە ـ بەت جاناسۇ سىندى ەرەكشەلىگەنن ۇشتاستىرىپ، قىزمەت-كەرلەرگە دەر كەزىندە ساقانئۇ ـ قورعانئۇ-يىمدارىن تاراتتى. ﷲارقايسى تەكسىرۇ تۇيىن-دەرى جارقاسىز زاتتاردى شوغىرلى ئېىر جاقىتى ەتپ، ﷲار كۇنى 2 رەت تەكسىرۇ تۇ-يىندەرىنىڭ ورتاسىن زارارسزداندىرىپ، بەل-ىلگەلنگەن ۇاقىتتا بارلىق قىزمەتكەرلەرگە شو-غىرلى تۇردە ئۇلكەين قىشقىلن تەكسىرۇ ورسىستەتتى.

نەلىكتەن ئتۇيىندى وڭىرلەر مەن ئتۇيىندى ادامدارعا ئۇلكەين قىشقىلن تەكسىرۇ جىيىلگى ارتتىرىلادى

دەتتىڭ كومەسكى خاۋپىن جويۇدىڭ ماڭىزدى شاراسى، ئۇلكەين قىشقىلن تەكسىرۇدىڭ جىيىلە-گىن ارتتىرۇ ارقلى اۋرۇ بەلگىسى جوق جۇغمە-داۋۇشلاردى تەزەرىكە، ەرتەرەك بايقاپ، ەدىتسىنالىق باقىلاۋ اققارىپ، ەرتە بايقاۋدى، ەرتە مالىمەدەۋدى، ەرتە اۋاشالاۋدى، ەرتە ەم-دەۋدى ورىنداۋعا بولادى. بۇل ساقانئۇ ـ تىز-گىندەۋ وتكەلن الدىعا جىلجىتىپ، جۇمىستى، ﷲوندىرىستى قالىپنا كەلتىرگەننىن كەينىكى خاۋپ-تى ﷲونىمدى تەجەپ، ۇيرۇشتىڭ تارالۇ شارىت ـ جاعدايى مەن تارالۇ قاينارىن ازىتۇعا بايدالى. ۇن گوشىن بىلاي دەدى: ئۇلكەين قىشقىقە-لىن تەكسىرۇ قاتىستى ساندى مالىمەتتەرىنىڭ ماڭىز-لى، ونىڭ قاتىستى ساندى مالىمەتتەرىنىڭ ماڭىز-دى بايدالانئۇ جانە زەرتتەۋ قۇنى بار، ۇكسەمتە-تىڭ شەشىم جاساۋىنا عىلمىي دابەك ازىرلەپ، نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن بەل-سەندى دە ۇيلەسىمدى رەنتەتۇگە قولايلىلىق تۇدردادى.

يالدارى ﷲوندىرىسى كاسپورىندارىنىڭ ساپانى جوعارىلاتىپ، مولشەردى كوبەيتۇن، كومەسە-كى كۇشىن اشىپ، قۇاتىن جوعارىلاتۇدى جەبەپ، ادام سىستەتۇ، قارجى، شىكىسزات، جابىدىق سىياقتى كورنەكتى ماسەلەلەردى سايد-كەستىرىپ شەشتى.

ورنالاستىرۇ جاعىندا، ﷲۇرىمچى قالاسى نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قارجىسىنىڭ ەسەباتىن كۇندە مالىمەدەۋ ئتۇزىمىن ورنال-تىپ، نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قارجىدە-سىن بوساتۇدى ەڭ الدىڭعى ورنىغا قويىپ، قارجىنىڭ دەر كەزىندە تىياناقتانئۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى؛ زاتتىق ماتەريالدارى قورد-نىڭ ەسەبىن يەكەمدى اداقتاپ، زاتتىق ماتەر-يالداردى علمىي تۇردە دەر كەزىندە ئېىرىند-شى شەپتەڭكى ورىندارعا تولىقتاپ بەردى. ەمدەۋ قۇرىلمىدارىنىڭ زاتتىق ماتەريالدارىن ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرۇ ئتۇزد-مىن ورناتىپ جانە اقاۋسىزداندىرىپ، توتەتەد-شە جاعدايدا توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۋ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىن جىناۋدىڭ، جو-نەلتۇدىڭ پارمەندى، ئتارتىپتى بولۇونا شىنا-يى كەپىلدىك ەتتى؛ ماسكى، ساقانئۇ ـ قورعانئۇ كىيىمى، نەرىمومەتر سىياقتى زاتتىق ماتەريالداردى ورنالاستىرۇ، قامداۋ تەبە-نىن ارتتىرىپ، ئېىرىنىشى شەپتەڭكى نىدەتە-تىن ساقانئۇ قىزمەتكەرلەرىنىڭ قاچەتىن ەڭ الدىمەن قاناعاتداندىردى.

جەتكىزۇ جاعىندا، قانتىستى اۋتوكولىكتەر-دىڭ قانتانئۇ ماسەلەسىن دەر كەزىندە ساپكەسە-

گازەتمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدا-رى تىلىشلەرى جاۋ چۇنخۇا، لى چۇنشيا 8 - ايدىڭ 11 - كۇنى ۇرىمجىدەن خابارلايدى. 8 - ايدىڭ 11 - كۇنى ﷲۇرىمچى قالالىق نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قولباسىلىق شىتابى تو-تەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ بويىنشا قامتامال-سىزداندىرۇ گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى لى نىڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: ﷲۇرىمچى قالاسى ”مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ەمدەۋگە كەپىلدىك ەتۇ، ئېىرىنىشى شەپكە ئتۇيىندى كەپىلدىك ەتۇ، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ قاچەنتىنە كەپىلدىك ەتۇ“ سىندى ”ۇشكە كەپىلدىك ەتۇ“ جالپى تالايى بويىنشا، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارمەن قامداۋدى كوپ ئتۇرلى شارامەن، جوعارى ولشەمەن قامتاماسز ەتتى.

ساتىپ الۇ جاعىندا، ﷲۇرىمچى قالاسى ﷲار-دارجەلى قازىنا ورنالاستىرعان نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قارجىسىنا دەر كەزىندە ئۇن قوسىپ، ئېتىرۇ مەن بوساتۇدى تىڭغىلىقە-تى سىستەپ، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ بو-يىنشا قۇتقارۇ، كومەكتەسۇ جابىدىقتارى مەن زاتتىق ماتەريالدارىن ساتىپ الۇدىڭ جاسىل ار-ناسىن اشىپ، ارناۋلى ادام جاۋاپتى بولپ، جالپى بارىستى قاداعالاپ، ﷲارقايسى توپتاعى توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىنىڭ تاپسىرىستى تۇراقتاندىرۇدان قامباعا اكەلىنىپ، تەكسىرىلىپ وتكىزىپ نىنئۇ سىياقتىلارعا دەيىنگى بۇنداردىڭ قاپسىز ۇشتاسۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى؛ ەمدەۋ زاتتىق ماتەر-

گازەتمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدا-رى تىلىشلەرى لى چۇنشيا، جاۋ چۇنخۇا 8 - ايدىڭ 11 - كۇنى ۇرىمجىدەن خابارلايدى. 8 - ايدىڭ 11 - كۇنى ﷲۇرىمچى قالالىق نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قولباسىلىق شىتابى تاس جولداعى ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى سۇڭ بىن بىلاي دەپ تانىستىردى: ﷲۇرىمچى قالاسى تاس جول قاتىناسىنىڭ ﷲس جۇزىندىگىن شىعار ئتۇيىن ەتپ، ”بىردە ـ ئېىر ادامدى قاعىس قالدىرماۋ، بىردە ـ ئېىر كولىكتى قاعىس قالدىرماۋ“ تالايى بويىنشا، ەكشىۋ شارالارىن علمىي تۇردە ەكجەيى - تەگ-جەيىلىلەندىرىپ، نىدەنتەن ساقانئۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتەرىن ويداعىداي سىستەدى.

كرەر وتكەلدى قاتاڭ تۇردە ويداعىداي يگەردى. كولىكپەن ۇرىمجىگە كەلىپ ـ كەتكەن ادامداردى، سالاماتتىق كودىن جانە 7 كۇن شىندەڭكى ئۇلكەين قىشقىلن تەكسىرۇ دوكلاتىن (بولمىسىز) تەكسەرىپ انىقتاعاننان كەيىن، خاۋىپ ـ قاتەرى تومەن وڭىرلەردىڭ ادامدارى عانا وتكىزىلەدى. ەل شىندەڭكى خاۋىپ ـ قاتەرى جوعارى وڭىرلەردەن كەلگەن ادامدارعا 14 كۇندىك شوغىرلى

8 - ايدىڭ 8 - كۇنى قىزمەتكەرلەر اۋتونومىيالى رايون جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينىۋ بويىنشا مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاخانىنىڭ جۇمىسى ـ قىزمەتلىەر اسخانىسىدا ناۋقاستارعا تاماق قوراپتاپ جاتىر.

8 - ايدىڭ 8 - كۇنى اۋتونومىيالى رايون جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنە ۇى بويىنشا مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاخانىنىڭ جۇمىسى ـ قىزمەتلىەر اسخانىسىدا، اسپاز دۇك تىيانۋ ناۋقاستارعا تاماق پىسىرۇدا.

8 - ايدىڭ 8 - كۇنى اۋتونومىيالى رايون جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينىۋ بويىنشا مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاخانادا، قىز-مەكتەرلەر بولپ قويغان تاماقتاردى كولىككە تىپ، دەر كەزىندە ﷲارقايسى ناۋقاستار اۋماعىنا جەتكىزۇدە.

ۇاق تاماقتى قامداۋ جانە جەتكىزۇ جۇمىسىن اياقتاتامىز. كەشتە، تاغى كەشكى كەزەكتە جۇمىسقا شىعا-تىن ەمدەۋ ـ كۇتمەدەۋ قىزمەتكەرلەرى مەن ەرەكشە ناۋقاستاردى تۇنگى اسپەن قامدايمىز“ ، - دەدى خان جۇڭخۇي.

ۇرىمجىدە وسى رەتكى نىدەت تۇيلعاننان بەرى، وسى شىپاخانىانىڭ ارتقى شەپ قامتامامىسزادە-دىرۇ تاراۋى ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرنىڭ قورەكتىكپەن ەمدەۋنە كومەكتەسىپ، ناۋقاستاردىڭ تاماقتانۇدە-نىڭ، قورەكتىگىنىڭ تولىق، بىر كەلكى بولۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتپ، ناۋقاستاردىڭ تەزەرەك ساۋىغۇنا كومەكتەستى. ”ئېىز ‹‹جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينىۋ بويىنشا اۋاشالانغانداردىڭ جانە جەڭىل، سالىماقتى ناۋقاستاردىڭ قورەكتەنۇدەڭكى، تاماقتانۇداغى ماڭىزدى تۇيىندەرىن›› جاسادىق، ناۋقاستار-دىڭ تاماعىندا ەت، جۇمرىتقا، ﷲسۇت، جەمىسى، كوكونىس بارلىعى تولىق، قاتىقتى جانە قاتىقسىز تاماق-تار ۇيلەسىمدى ساپكەستىرىلىپ، كۇرىش پەن ۇن لايىقتى ۇلەستىرىلدى“. وسى شىپاخانىانىڭ ارتقى شەپ قامتامامىسز ەتۇ بولمىسىنىڭ مەڭگەرۇشىسى خۇ يانىمىڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: ”جوعارى قان قە-سىمى، دىبايەت سىياقتى نەگىزدىك اۋرۇلارى بارلارعا جانە قارتتار سىياقتى ەرەكشە ناۋقاستارعا، شىپاخانا ازىنايى ئنارلى تاماق ازىرلەدى ﷲارى ناۋقاستاردىڭ دارالانغان قاچەتتىنە ساي تاماقتانئۇى بويىنشا قىزمەت وتەۋ تەلەفونىن اشتى. كەيىىر سالىماقتى ناۋقاستارعا، كلينىكالىق دىپەتولوگىنىڭ تۇجرىمداۋى جانە ناۋقاستىڭ دەنە جاعدايى بويىنشا، ﷲار كۇنى ولارعا جەمىس شىرىنى، كوكونىس شىرىنى سىياقتى جۇتۇعا جانە قورنىتۇعا ئىغعايلى سۇيىق تاماقتار لايىقتاپ جاسالدى“.

سول كۇنى تۇستە، 3 قارت ناۋقاس شىپاخانادان شىقتى، اسخانا ولارعا 3 كەسە شوشرە دايىندادى. ”شىعاردا شو-شرە جەپ، كەلگەندىنە كەسپە كوچە ئىشى دەگەن ناقىل بار، بۇل ئېىزدىڭ ولارعا ايتقان تىلەگىمىز“ ، - دەدى خۇ يانىمىڭ.

(باسى 1 - بەتتە)

شالدىمىپ دياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان ناۋقاستاردىڭ شىپاخانادان شىغۇ ولشەمىنە ۇيلەسكەندىكتەن، ساۋدە-ھىپ شىپاخانادان شىقتى، اۋرۇ بەلگىسى جوق 8 جۇ-عمىدالۇشى مەدىتسىنالىق باقىلاۋدان بوساتىلدى. قا-زىرگە دەپىىن، دىياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان 264 ناۋقاس ساۋىمىپ، شىپاخانادان شىغىپ، اۋرۇ بەلگە-سى جوق 89 جۇعمىدالۇشى مەدىتسىنالىق باقىلاۋدان بوساتىلىپ، جالپى سانى 353 بولدى.

اۋتونومىيالى رايون جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينىۋ بويىنشا مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاخانىانىڭ بىر-لەسكەن ەمدەۋ سىستەرى ئېولمىلىنىڭ ورنىباسار مەڭگەرۇشىسى لۇ چىڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: ناۋقاستار شىپاخاناغا اكەلىنگەن سوڭ، ماماندار